

vlád. nař. č. 15/1928 Sb., možno předepsati jediné náhradou za sokromopravní ujednání užívacího práva na veřejném statku. Názoru tomu nemohl soud přisvědčiti.

Z § 14 prav. neplyne nic pro spornou otázku, ježto předpis ten stanoví jen, že zavedením poplatků zaniká povinnost platiti uznávací činže za zařízení poplatkům těm podrobená. Odpověď nutno hledati v § 3 prav., který stanoví subjekty povinnosti platební. Předpis ten stanoví všeobecně, že poplatky v § 1 uvedené je povinen platiti každý, kdo veřejného obecního statku (místa) užívá. Výjimku z této zásady, která postihuje každého uživatele veřejného obecního statku (pokud není podle § 4 prav. od placení osvobozen), tvoří — jak nss ustáleně judikuje (srov. Boh. A 11.128/34 a j.) — případy, kde bylo užívání obecního statku upraveno zvláštní smlouvou, z níž strana nabyta práva na bezplatné jeho užívání. Že by byl st-l, resp. jeho předchůdce v držení části obecního veřejného statku takovou smlouvu ujednal, st-l nenamítá, nýbrž právo na osvobození od placení poplatku odvozuje z výměru městského úřadu v Českém Krumlově z 24. února 1878.

Je pravda, že by jen zákon mohl zrušiti nebo změnit nabytá dosud práva na bezplatné užívání veřejného statku, založená veřejnoprávním aktem. Než soud neshledal, že st-l z tohoto aktu takových práv nabyt. Akt ten, jak i strana zdůrazňuje, je stavebním povolením městské rady jako úřadu stavebního. Z povahy tohoto aktu jakožto povolení policejního neplyne nikterak, že obec tím, že není v něm výslovného ustanovení o úplatě za užívání části veřejného obecního statku, již stavební povolení se týká, svolila zároveň jako správce veřejného obecního statku k bezplatnému jeho užívání, resp. vzdala se práva na vybírání poplatků pro futuro, zejména když nadto v době, kdy byl akt ten vydán, — jak zůstalo stížnosti nepopřeno — poplatků za užívání veřejného obecního statku nebylo. Právem proto vyslovil žal. úřad, že st-l z tohoto stavebního povolení nenabyl práva na bezplatné užívání veřejného obecního statku a že nebrání jeho právní moc předpisu poplatku.

Č. 12.904.

Samospráva obecní: Jestliže se kupitel nemovitosti smluvně zavázal, že zaplatí dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti, a také ji zaplatil, není zcizitel legitimován žádati za její vrácení podle § 52 zákona č. 44/1927 Sb.

(Nález z 20. května 1937 č. 720/35-4.)

Prejudikatura: Boh. A 9761/32.

Věc: Isidor D. v Miroslavi proti rozh. zem. úřadu v Brně z 20. listopadu 1934 o vrácení dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podáním z 21. září 1929 žádal Isidor D. na základě § 52 zákona č. 44/1927 Sb., aby mu byla jako zciziteli vrácena zaplacená dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí z převodu miroslavských parcel

č. kat. 561/9, 561/2, 561/1 a 568. Moravský zem. výběrčí úřad v Brně žádosti té výměrem z 5. dubna 1932 nevyhověl. Okr. úřad v Moravském Krumlově výměrem z 23. října 1934 odvolání Isidora D. nevyhověl v podstatě z důvodu, že zcizitel první tři dávky nezaplatil sám, ježto tak učinili kupitelé nemovitostí, kdežto otázkou čtvrté dávky se okr. úřad nemohl vůbec zabývat, neboť zem. výběrčím úřadem nebylo ještě o jejím navrácení rozhodnuto, poněvadž žadatel dosud neprokázal, že tuto dávku zaplatil. Zem. úřad v Brně nař. rozhodnutím zamítl další odvolání v podstatě z důvodů napadeného výměru.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvažil nss takto:

Stížnost nepopírá zjištění žal. úřadu, že v prvních třech případech, o nichž bylo nař. rozhodnutím rozhodnuto věcně, dávku nezaplatil zcizitel, nýbrž kupci, kteří od něho pozemky koupili, tvrdí však, že nárok na vrácení dávky z přírůstkem hodnoty nemovitostí podle § 52 zákona č. 44/1927 Sb. má vždycky zcizitel bez ohledu na to, kdo dávku zaplatil, a namítá, že žal. úřad, vycházející z opačného stanoviska, v prvních třech případech neprávem odepřel zciziteli legitimaci k žádosti o vrácení dávky, a v případě čtvrtém neprávem odepřel meritorně o žádosti rozhodovati.

Ve svém nálezu Boh. A 3802/1924, jehož se žal. úřad dovolal a z něhož i okr. úřad převzal důvody pro své rozhodnutí, vyslovil nss, že nárok na vrácení dávky podle § 1 č. 4 zákona č. 209/1920 Sb., jehož právním důvodem je bezdůvodné obohacení, jest oprávněn uplatňovati ten, na jehož vrub se obohacení stalo, a přiznati právo to v daném případě nabyvateli, který kupní smlouvou převzal povinnost dávku zaplatiti a který ji také zaplatil. V daném případě běží o vrácení dávky podle § 52 zákona č. 44/1927 Sb., který v podstatě shodně s cit. § 1 odst. 4 zákona č. 209/1920 Sb. stanoví osvobození pro převody pozemků uskutečněné v letech 1924 až 1927 a dodává: »Byla-li dávka zaplacená, jest ji bez úroků vrátiti«. Není tedy pravda, že zákon dobrodiní vrácení dávky dává výslovně zciziteli.

Zásady shora uvedené aplikoval nss v nálezu Boh. A 9761/32 i na případ vrácení dávky podle § 52 zákona č. 44/1927 Sb. a dospěl k závěru, že i podle tohoto zákonného ustanovení je legitimován domáhati se odčinění bezdůvodného obohacení ten, na jehož úkor obohacení nastalo. Neprávem opírá stížnost názor, že osobou tou je vždycky zcizitel, o to, že podle dávkového řádu je dávkou povinen zcizitel, s nímž výhradně se řízení provádí, kdežto ručení kupitele je toliko povahy podpůrné, neboť neběží o vyměření dávky, nýbrž o vrácení dávky pravoplatně již vyměřené a jsou proto pro posouzení sporné otázky ustanovení dávkového řádu bez právního významu.

Bezdůvodná je námitka, že i v případě, kde se nabyvatel zavázal smlouvou zaplatiti dávku, má nárok na vrácení dávky toliko zcizitel, ježto podkladem vyměření dávky není udaná kupní cena, nýbrž obnos, rovnající se součtu kupní ceny a dávky, že v každém případě jde dávka na vrub zcizitele, i že jest jen věcí kalkulace, jakým způsobem zcizitel tento obnos ve smlouvě vyčíslí. Z toho, že se dávka, již se zavázal na-

bývatel smluvně za zcizitele zaplatiti, s hlediska dávkového přičítá jako vedlejší plnění ke kupní ceně, neplyne ještě, že tato dávka tvoří ve smluvním poměru mezi stranami nerozlučitelnou součást kupní ceny, na jejíž zaplacení, a tudíž i vrácení měl by zcizitel nárok. Nerozhodnou je pak okolnost, zda a jakým způsobem zcizitel dávku nabyvateli v prodejní ceně zakalkuloval, neboť běží toliko o soukromoprávní poměr mezi kompaciscenty, z něhož nic pro nárok na vrácení dávky nelze vyzovovati (Boh. A 10.479/33). Ze stejného důvodu je nerozhodná okolnost, že by — po názoru stížnosti — dávkové úřady nebyly oprávněny vrátiti dávku mandatáři zcizitelovu, který k jeho příkazu jeho jménem dávku zaplatil. Trvá proto i v daném případě soud na právním názoru, že zavázal-li se kupitel smluvně zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí a dávku také zaplatil, není zcizitel legitimován žádati o její vrácení podle § 52 zákona č. 44/1927 Sb.

Č. 12.905.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: I. Státní zaměstnanec, který je členem politické strany, o níž musí vědět, že její snahy nebo způsob činnosti se přiči povinností státního zaměstnance, se prohřešuje proti §§ 158 a 164 služ. pragm. — II. Zákon č. 201/1933 Sb. se nedotýká zvláštních povinností, které speciální zákony ukládají státním zaměstnancům.

(Nález z 20. května 1937 č. 12.799/37.)

V ě c: Josef Sch. ve Znojmě proti rozh. vrch. disciplinární komise při min. pošt a telegrafů v Praze ze 14. září 1934 o kárném potrestání.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nálezem disciplinární komise při ředitelství pošt a telegrafů v Brně z 18. května 1934 byl st-1 uznán vinným, že jako zřízenec poštovního úřadu ve Znojmě 1 1. byl asi od roku 1931 do jara 1933 organisovaným členem německé národně-socialistické strany dělnické, 2. častokráte, zvláště začátkem roku 1933 užil různých výroků, kterými nepokrytě projevoval své protistátní smýšlení. Tímto jednáním porušil služební povinnosti uložené mu §§ 158 a 164 služ. pragm. a spáchal vzhledem k poškození státních zájmů, vzhledem k způsobu a tíži svého provinění a přitěžující okolnosti služební přečin podle ustanovení §§ 87 a 181 služ. pragm. Uložen mu proto podle § 93 lit. d) služ. pragm. disciplinární trest přeložení do trvalé výslužby s trvalým snížením výslužného o 25%. Nález je podrobně odůvodněn.

Vrch. disciplinární komise u min. pošt a telegrafů v Praze nař. rozhodnutím zamítla odvolání st-lovo v podstatě z těchto důvodů: St-1 nemůže poukazovati na to, že strana DNSAP. třeba protistátní, byla úřady trpěna, že měla své zástupce v zákonodárných a jiných sborech atd., neboť jemu jako pragmatikálnímu státnímu zaměstnanci ukládá služ. pragm. v §§ 158 a 164, aby byl státu věren, poslušen, zachovával neochvějně základní zákony státní, vždy měl na paměti hájení veřejných